

Automatický vstup do schém dôchodkového sporenia - Systematický prehľad literatúry

August 2023

Abstrakt

Pozadie: Pri automatickom vstupe sú jednotlivci do sporiacej schémy automaticky prihlásení a musia uskutočniť aktívne rozhodnutie z danej schémy vystúpiť. Tento systém býva preto často označovaný aj anglickým pojmom opt-out. Existuje pomerne veľké množstvo literatúry zaoberajúcej sa analyzovaním účinnosti práve tohto automatického vstupu oproti takzvanej opt-in možnosti, kde musia jednotlivci spraviť aktívne rozhodnutie do sporiacej schémy vstúpiť. Táto účinnosť býva meraná v kontexte množstva ľudí prihlásených v daných schémach a množstva ich príspevkov do sporenia. Uskutočnením systematického prehľadu literatúry sa možno podarí dopracovať k všeobecne aplikovateľným záverom ohľadom vplyvu zavedenia automatického vstupu do schém dôchodkového sporenia na počet sporiteľov v tejto schéme. Výsledky budú aplikované na II. a III. pilier slovenského dôchodkového systému.

Metóda: Táto práca bude mať formu systematického prehľadu literatúry a bude obsahovať aj meta analýzu. Bude sa snažiť odpovedať na otázku, či bude pri automatickom vstupe do schém dôchodkového sporenia vyššia participácia v týchto schémach v porovnaní s opt-in možnosťou. Pre dosiahnutie tohto cieľa budú systematicky prehľadané štyri databázy a bude uskutočnené aj ručné vyhľadávanie prostredníctvom referencií. Prehľadávanie bude prebiehať na základe predom stanovených pravidiel a do prehľadu budú zahrnuté publikácie spĺňajúce predom stanovené podmienky. Štúdie budú hodnotené aj na základe kvality. Za účelom uskutočnenia meta analýzy pôjde o kvantitatívne štúdie.

Diskusia: Doposiaľ publikované štúdie na túto tému sú limitované na rôzne krajiny a dokonca aj skupiny obyvateľstva, preto z jednotlivých (alebo z malého množstva) publikácií nie je možné dospieť k všeobecne platnému záveru. Systematická syntéza tejto literatúry, ktorá by mohla ich výsledky zovšeobecniť, navyše zatiaľ nebola uskutočnená. Tieto fakty predstavujú argument pre potrebu uskutočnenia systematického prehľadu literatúry, ktorým sa takáto syntéza získa. Tento protokol poskytuje potrebný rámec pre vytvorenie systematického prehľadu, a taktiež pomáha zaistiť jeho objektivitu a zamedzuje skresleniu a predpojatosti.

Autori:

Paulína Jalakšová

paulina.jalaksova@mfsr.sk

Berenika Tužilová

berenika.tuzilova@mfsr.sk

Richard Priesol

richard.priesol@mfsr.sk

1. Pozadie

Do mája 2023 mohli osoby do dovŕšenia 35 roku života, ktoré už boli na Slovensku aspoň raz dôchodkovo poistené, vstúpiť do II. piliera starobného dôchodkového sporenia. Predvolenou možnosťou (tzv. default) tak bolo nebyť v II. pilieri a jednotlivci sa tam museli sami prihlásiť, čiže išlo o takzvanú opt-in schému. Analýze poistencov vstupujúcich do II. piliera sa vo svojom komentári venoval napríklad Rizman (2017). Zahraničná literatúra však poukazuje na to, že naopak opt-out schémy môžu byť vhodnejšou alternatívou pre postrčenie väčšieho množstva ľudí k sporeniu, či už vo všeobecnosti, alebo aj konkrétne v prípade starobného dôchodku. V rámci týchto systémov sú jednotlivci automaticky prihlásení v danej schéme a musia spraviť aktívne rozhodnutie, aby sa z nej odhlásili. Od mája 2023 sa preto na Slovensku opäť zavádza automatický vstup do II. piliera a poistenci majú od tohto dátumu 730 dní na to, aby sa II. piliera vystúpili, čiže ide o zmenu k opt-out schéme. Tí čo sa rozhodnú vystúpiť však stále budú mať možnosť sa do II. piliera vrátiť, a to až do dovŕšenia 40 roku života. V minulosti už automatický vstup do II. piliera na Slovensku fungoval, ale iba v krátkych obdobiach alebo pre špecifické skupiny jednotlivcov. V tejto práci sa naopak sústreďme na dlhodobé zavedenie tejto politiky pre všetkých poistencov, ktorí splňujú potrebné podmienky.

Ódor a Povala (2020) pripravili štúdiu o potrebe reformy II. dôchodkového piliera. Jedným z ich záverov bolo, že pre Slovensko, ktoré je malou krajinou s rýchlo starnúcou populáciou, môže byť zavedenie povinného dôchodkového sporenia výrazne prospešné. Prechod na automatický vstup jednoznačne predstavuje priblíženie sa k povinnému dôchodkovému sporeniu s tým, že občania majú stále slobodu rozhodnúť sa nebyť súčasťou tejto schémy. Tieto závery sú v súlade s poznatkami behaviorálnej ekonómie o postrčeniach (tzv. nudge), pod ktoré spadá aj nastavenie predvolených možností. Pri postrčeniach sú totiž ľudia nasmerovaní k správnej voľbe, ale stále majú možnosť rozhodnúť sa inak. Tento systematický prehľad sa bude sústreďovať primárne na kvázi experimentálne štúdie¹, ktoré vyhodnocujú zavedenie automatického vstupu v reálnom prostredí. Ak existujú, budú zahrnuté aj randomizované kontrolované štúdie² realizované priamo v teréne, v laboratórnom prostredí alebo prostredníctvom dotazníka, v ktorých bude analyzovaný vplyv predvolenej možnosti na účasť v dôchodkovom sporení.

Výsledky tohto prehľadu budú následne aplikované aj na III. pilier slovenského dôchodkového systému, a teda na doplnkové dôchodkové sporenie. Hlavným dôvodom je to, že zahraničná literatúra sa primárne venuje zavedeniu automatického vstupu práve do dobrovoľných schém dôchodkového sporenia, medzi ktoré patrí aj náš III. pilier. Okrem toho je dôležité poznamenať, že o zmene v II. pilieri už bolo rozhodnuté, zatiaľ čo pri III. pilieri môžeme vytvoriť odporúčania pre potenciálne zavedenie nového opatrenia. Keďže tieto dva piliere dôchodkového sporenia majú významné odlišnosti, pri aplikácii výsledkov systematického prehľadu s meta analýzou budeme klásť dôraz na ich zohľadnenie.

Už roku 2006 bol publikovaný článok od autorov Beshears et al. (2006), ktorí sumarizovali empirické dôkazy o tom, ako predvolené možnosti ovplyvňujú výsledok dôchodkového sporenia v Spojených štátoch amerických (USA). Autori sa na toto sporenie pozerali v prostredí firiem, keďže sporenie v USA je často riadené na úrovni zamestnávateľa.³ Okrem iného sa zamerali aj na to, ako predvolené možnosti ovplyvňujú participáciu v sporiacich schémach, čo môže byť relevantné aj pre kontext slovenského dôchodkového systému. Podľa autorov si vo väčšine

¹ Cook (1979) definuje kvázi experimentálny výskum ako výskum, ktorý sa síce podobá experimentálnemu výskumu, ale nie je skutočným experimentálnym výskumom. Hoci sa pri ňom manipuluje s nezávislou premennou, účastníci nie sú náhodne priradení k podmienkam alebo poradiu podmienok.

² Podľa autorov Singh et al. (2020) je to metóda na odhadovanie vplyvu intervencie, ktorá sa vykonáva náhodným rozdelením respondentov do testovacej skupiny alebo testovacích skupín a kontrolnej skupiny. Proces náhodného priradenia - respondenti majú rovnakú šancu byť v každej z týchto skupín - pritom zabezpečuje, že všetky skupiny sú štatisticky identické v pozorovateľných aj nepozorovateľných charakteristikách pri dostatočne veľkej vzorke.

³ Tento článok nemôže byť zahrnutý v systematickom prehľade, pretože sa nejedná o prvotný výskum.

amerických firiem účasť na takomto sporiacom programe vyžaduje aktívnu voľbu zo strany zamestnancov. To znamená, že ak zamestnanec neurobí nič, tak nebude do sporiaceho plánu zaradený. Alternatívnym avšak menej rozšíreným prístupom je automatický zápis zamestnancov do sporiaceho plánu, pričom sa vyžaduje aktívna voľba z ich strany, aby sa z daného plánu odhlásili. Táto jednoduchá zmena predvoleného nastavenia, ktorá sa vzťahuje hlavne na tých zamestnancov, ktorí nič nerobia, má podľa autorov dramatický a pozitívny vplyv na priemernú účasť v sporiacich plánoch.

Podobný výskum sa od publikácie tohto článku rozbehol aj v iných krajinách sveta vrátane tých európskych. Existuje však aj výskum, ktorý dokazuje opak, a teda to, že predvolené nastavenie pri schémach dôchodkového sporenia nemá vplyv na následné rozhodnutie účastníkov týchto schém. Predmetná štúdia od autorov Bronchetti et al. (2013) obsahovala napríklad terénny experiment zameraný na možnosti predvoleného výberu a rozhodnutia o sporení domácností s nízkymi príjmami v čase podávania federálnych daňových priznaní v USA. V rámci tohto experimentu bola časť daňovej refundácie automaticky nasmerovaná do amerických sporiacich dlhopisov, pokiaľ si žiadatelia aktívne nezvolili iné rozdelenie. Autori zistili, že toto predvolené nastavenie nemalo žiaden vplyv na úspory a ich odhad bol dokonca dostatočne presný na to, aby štatisticky zamietol tento účinok. Aj keď predmetom našej analýzy bude podiel jednotlivcov a nie výška nasporenej čiastky, tieto výsledky môžu mať informatívnu hodnotu.

Hlavne kvôli tomu, že úspešnosť možnosti opt-out (automatického vstupu) nie je v porovnaní s možnosťou opt-in jednoznačná, hlavne čo sa týka vplyvu na celkovú populáciu, je nutné uskutočniť systematický prehľad literatúry, ktorý zahrnie všetky relevantné publikácie spĺňajúce vopred stanovené kritériá. V našom systematickom prehľade bude zahrnuté aj testovanie publikačnej predpojatosti⁴ a jeho dôležitým prínosom bude tiež analýza podskupín. V nej sa pozrieme na vplyv rôznych faktorov, ako napríklad výška predvoleného príspevku, na účasť v dôchodkových schémach pri automatickom vstupe.

⁴ Nair (2019) definuje publikačnú predpojatosť ako rozhodnutie zverejniť respektíve nezverejniť výsledky štúdie na základe smeru alebo sily zistení tejto štúdie.

2. Metóda

Metódou tejto štúdie je systematický prehľad s meta analýzou. Ako píše Chapman (2021), systematické prehľady majú špecifické charakteristiky, ktoré ich odlišujú od tradičných prehľadov literatúry. Autorka definuje systematický prehľad ako prehľad jasne formulovanej výskumnej otázky, ktorý využíva systematické a explicitné metódy na identifikáciu, výber a kritické zhodnotenie relevantného výskumu a na zhromaždenie a analyzovanie údajov zo štúdií, ktoré sú zahrnuté do prehľadu. Meta analýza zase podľa Wampold et al. (2012) predstavuje triedu štatistických metód na kombinovanie výsledkov zo série štúdií zaoberajúcich sa rovnakou výskumnou otázkou. Tieto metódy dokážu účinne testovať hypotézy, na ktoré nie je možné jednoznačne odpovedať pomocou malého počtu štúdií. V našej štúdií použijeme PICO štruktúru otázok na preskúmanie.⁵

- P (Population – Populácia): Jednotlivci v produktívnom veku
- I (Intervention – Intervencia): Predvolené možnosti pri dôchodkovom sporení
- C (Comparison – Porovnanie): Opt-out a opt-in možnosti pri dôchodkovom sporení
- O (Outcome – Výsledok): Účasť na dôchodkovom sporení

2.1. Výskumná otázka

Výskumné otázky, na ktoré sa bude tento systematický prehľad snažiť nájsť jednoznačné odpovede, znejú nasledovne:

O1: Aký vplyv má zavedenie automatického vstupu do schém dôchodkového sporenia na participáciu v týchto schémach oproti takzvanej opt-in schéme?

O2: Aké ďalšie faktory majú vplyv na túto participáciu? Má automatický vplyv v niektorých situáciách alebo pri niektorých skupinách významnejší vplyv na participáciu?

2.2. Kritéria oprávnenosti

Tento systematický prehľad bude zahŕňať prevažne empirický výskum vo forme kvázi experimentov, keďže pri dôchodkovom sporení býva vplyv intervencie často analyzovaný až po jej zavedení do praxe. Podľa autorov Petticrew a Roberts (2006) sú kvázi experimentálne štúdie s kontrolnými skupinami obzvlášť dôležité pre zaradenie do mnohých systematických prehľadov v rámci spoločenských vied, hlavne kvôli možnému nedostatku randomizovaných kontrolovaných štúdií uskutočnených v skúmanej oblasti. V prípade dostupnosti však do nášho systematického prehľadu zahrnieme aj terénne, laboratórne a dotazníkové experimenty, ktoré boli realizované ako randomizované kontrolované štúdie. Petticrew a Roberts (2006) totiž tvrdia, že ide o najvhodnejšie štúdie pri skúmaní vplyvu intervencií.

Všetky zahrnuté publikácie musia obsahovať minimálne informáciu o počte účastníkov a výške nameraného vplyvu intervencie na participáciu účastníkov v schémach dôchodkového sporenia. Primárne budú zahrnuté prvotné štúdie vo forme článkov publikovaných vo vedeckých časopisoch, avšak pre doplnenie bude preskúmaná aj sivá literatúra voľne dostupná online.⁶ Pozrieme sa aj na referencie finálne zahrnutých článkov za účelom nájdenia pôvodných štúdií a ich zahrnutia do systematického prehľadu. Budú zahrnuté iba štúdie publikované v anglickom

⁵ Táto formulácia pochádza z Cochrane Handbook pre systematické prehľady v oblasti medicínskeho výskumu. Je však rovnako dobre aplikovateľná aj na spoločenské vedy.

⁶ Podľa Nahotko (2008) sivá literatúra pozostáva z publikácií vydávaných na všetkých úrovniach vládou, akademickou obcou, podnikmi a priemyslom v tlačenej aj elektronickej podobe, ktoré však nie sú pod kontrolou komerčných vydavateľských záujmov a ktorých vydávanie nie je hlavnou podnikateľskou činnosťou organizácie.

jazyku, keďže sme nenašli žiadne vyhovujúce štúdie v slovenskom jazyku, ktoré by sa touto problematikou priamo zaoberali. Nebudú zahrnuté ani štúdie publikované v iných jazykoch kvôli nákladom spojeným s ich prekladom. Pri vyhľadávaní nebudeme používať žiadne časové obmedzenia, čo znamená, že budú zahrnuté publikácie z ktoréhokoľvek roku.

2.3. Zdroje informácií

Zdroje informácií boli vybrané na základe článku Gusenbauer a Haddaway (2019), v ktorom hodnotili vhodnosť rôznych akademických vyhľadávacích systémov za účelom vytvorenia systematických prehľadov so špeciálnou pozornosťou venovanou nástroju Google Scholar. Prvé tri databázy boli vybrané na základe hodnotenia autorov a tiež preto, že sú multidisciplinárne (čo v tomto prípade znamená, že nemajú zameranie čisto na medicínu a zdravotnú vedu), a že vyhľadávanie nie je viazané na platenú registráciu. Naopak databázu Google Scholar ohodnotili ako nástroj, ktorý je vhodný iba na doplnenie systematického prehľadu o literatúru, ktorá nebola zahrnutá v iných zdrojoch. Prehľadané tak budú nasledujúce databázy, pričom preskúmané budú aj referencie vybraných článkov:

- Bielefeld Academic Search Engine
- ScienceDirect
- Wiley Online Library
- Google Scholar

2.4. Stratégia vyhľadávania

Vyhľadávanie pre Wiley Online Library je nasledovné:

("Retirement Scheme" OR "Pension Scheme" OR "Retirement Saving" OR "Pension Saving") AND ("Default Option" OR "Opt-in" OR "Opt-out" OR "Auto-entry" OR "Auto entry" OR "Automatic entry" OR "Auto-enrolment" OR "Auto-enrollment" OR "Auto enrolment" OR "Auto enrollment" OR "Automatic enrolment" OR "Automatic enrollment") AND (Experiment OR "Randomized Controlled Trial" OR RCT)

Pretože počet konektorov logického vyhľadávania je v prípade ScienceDirect obmedzený na osem, naše vyhľadávanie bude rozdelené na osem častí.⁷ Toto vyhľadávanie bude využité aj v prípade Bielefeld Academic Search Engine, pretože táto databáza má problém s veľkým množstvom konektorov a vyhľadávaných výrazov:

("Retirement Scheme" OR "Pension Scheme" OR "Retirement Saving" OR "Pension Saving") AND "Default Option" AND (Experiment OR "Randomized Controlled Trial" OR RCT)

("Retirement Scheme" OR "Pension Scheme" OR "Retirement Saving" OR "Pension Saving") AND ("Opt-in" OR "Opt-out") AND (Experiment OR "Randomized Controlled Trial" OR RCT)

("Retirement Scheme" OR "Pension Scheme" OR "Retirement Saving" OR "Pension Saving") AND "Auto-entry" AND (Experiment OR "Randomized Controlled Trial" OR RCT)

("Retirement Scheme" OR "Pension Scheme" OR "Retirement Saving" OR "Pension Saving") AND ("Auto-enrolment" OR "Auto-enrollment") AND (Experiment OR "Randomized Controlled Trial" OR RCT)

⁷ V angličtine ide o tzv. boolean konektory. Podľa autorov Zohuri a Moghaddam (2017) treba začať myšlienkou, že nejaký výrok je buď pravdivý alebo nepravdivý a nemôže byť nič medzi tým (zákon vylúčeného stredy). Následne je možné vytvoriť ďalšie výroky, ktoré sú buď pravdivé alebo nepravdivé, kombináciou týchto počiatočných výrokov, a to pomocou základných logických operátorov AND, OR, NOT.

("Retirement Scheme" OR "Pension Scheme" OR "Retirement Saving" OR "Pension Saving") AND "Auto entry" AND (Experiment OR "Randomized Controlled Trial" OR RCT)

("Retirement Scheme" OR "Pension Scheme" OR "Retirement Saving" OR "Pension Saving") AND ("Auto enrolment" OR "Auto enrollment") AND (Experiment OR "Randomized Controlled Trial" OR RCT)

("Retirement Scheme" OR "Pension Scheme" OR "Retirement Saving" OR "Pension Saving") AND "Automatic entry" AND (Experiment OR "Randomized Controlled Trial" OR RCT)

("Retirement Scheme" OR "Pension Scheme" OR "Retirement Saving" OR "Pension Saving") AND ("Automatic enrolment" OR "Automatic enrollment") AND (Experiment OR "Randomized Controlled Trial" OR RCT)

Vyhľadávanie v Google Scholar je obmedzené na 256 znakov, museli sme ho preto rozdeliť na nasledujúce tri časti:

("Retirement Scheme" OR "Pension Scheme" OR "Retirement Saving" OR "Pension Saving") AND ("Default Option" OR "Opt-in" OR "Opt-out" OR "Auto-entry" OR "Auto entry" OR "Automatic entry") AND (Experiment OR "Randomized Controlled Trial" OR RCT)

("Retirement Scheme" OR "Pension Scheme" OR "Retirement Saving" OR "Pension Saving") AND ("Auto-enrolment" OR "Auto-enrollment" OR "Auto enrolment" OR "Auto enrollment") AND (Experiment OR "Randomized Controlled Trial" OR RCT)

("Retirement Scheme" OR "Pension Scheme" OR "Retirement Saving" OR "Pension Saving") AND ("Automatic enrolment" OR "Automatic enrollment") AND (Experiment OR "Randomized Controlled Trial" OR RCT)

2.5. Dátový manažment a analýza

Spracovanie referencií bude realizované pomocou open-source softvéru Zotero. Po identifikácii množiny zahrnutých štúdií ich preskúma prvý autor s cieľom získať kľúčové údaje z každej štúdie. Na zaznamenanie premenných, ktoré sú predmetom záujmu, sa použije softvér Excel. Informácie, ktoré sa budú extrahovať zo zahrnutých štúdií sú predstavené v ďalšej sekcii. Tieto vstupy budú následne využité aj pri meta analýze pomocou softvéru R a knižníc meta a metafor. Pre meta analýzu bude dôležitá hlavne informácia o počet subjektov v testovacej a kontrolnej skupine a ich participácia v danej schéme.

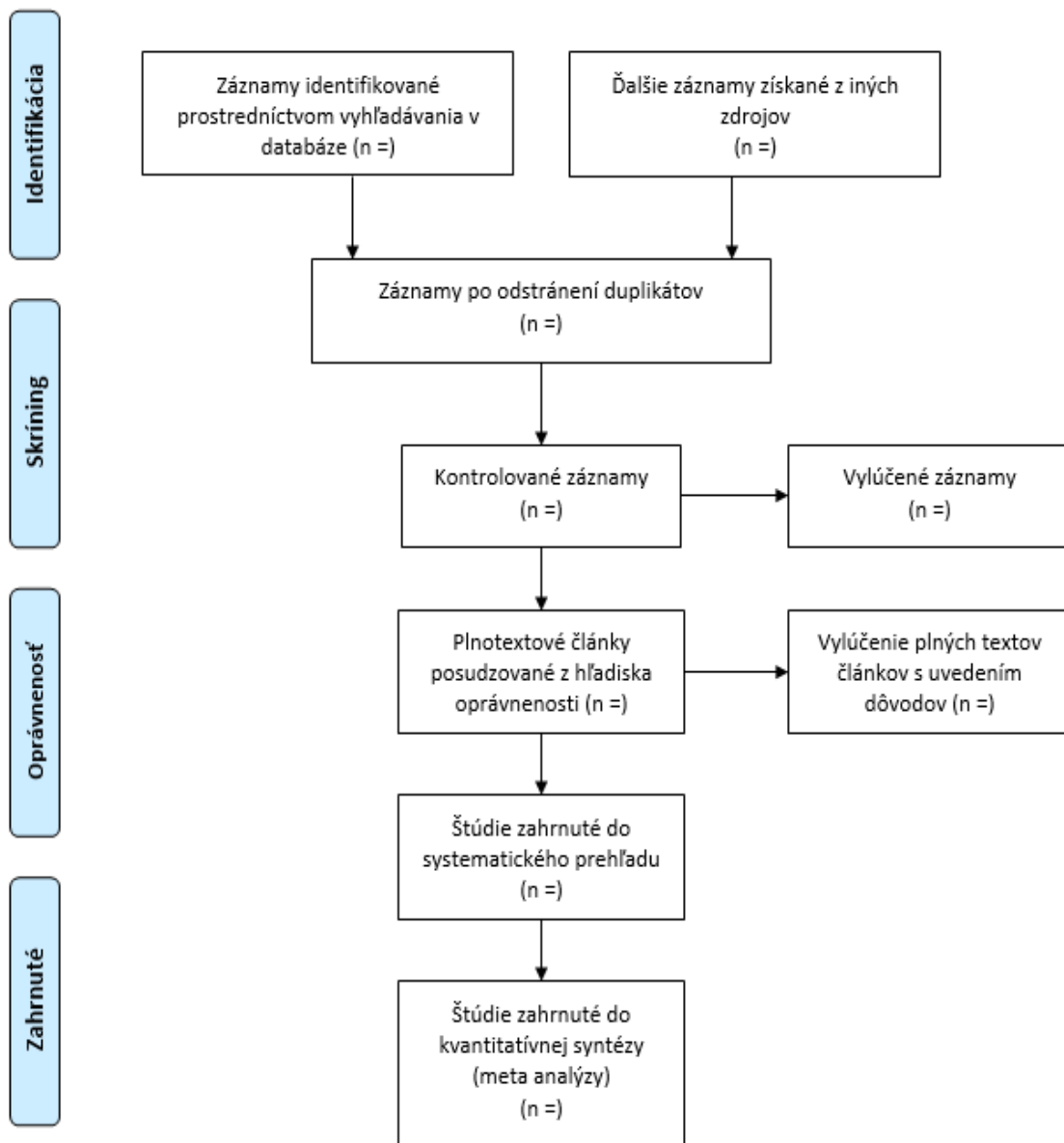
2.6. Zaradenie do kódovacieho fondu

Vyššie opísané vyhľadávanie poskytne súbor potenciálnych štúdií. Tie sa preskúmajú s cieľom určiť, ktoré z nich by sa mali zahrnúť do kódovacieho fondu. Dvaja autori vykonajú kontrolu názvov a abstraktov každej štúdie. Ak sa obaja z týchto autorov zhodnú, že štúdia by mala byť vylúčená, pretože nespĺňa vyššie opísané kritéria zaradenia, bude vyradená z ďalšieho posudzovania. Ak sa obaja autori zhodnú, že štúdia by mala byť predbežne zaradená, pripojí sa k súboru štúdií na preskúmanie zaradenia alebo vylúčenia na základe revízie celého textu, ktorá bude uskutočnená prvým autorom. V prípade nezhôd rozhodne tretí autor. Revízia celého textu je potrebná, pretože názov a abstrakt nemusia obsahovať dostatok informácií na určenie, či by sa daná štúdia mala zaradiť do kódovacieho fondu.

Prvý autor dokončí kontrolu zaradenia alebo vylúčenia na základe celého textu pre každú štúdiu v predbežnom súbore. Štúdie na zaradenie si následne prejde aj druhý autor. Ak sa vyskytnú nezhody v otázke zaradenia štúdie do kódovacieho fondu, prvý autor ju opäť prečíta a pokúsi sa zistiť, či sa táto nezhoda dá vyriešiť. Ak nie, štúdiu prečíta tretí autor a rozhodne o jej zaradení alebo vylúčení. Každá štúdia tak musí mať 100 % zhodu aspoň dvoch autorov na rozhodnutí o zaradení alebo vylúčení. Výber štúdií bude prebiehať na základe PRISMA diagramu

predstaveného nižšie, ktorý sa podľa Higgins et al. (2022) využíva práve na reportovanie systematických prehľadov a meta analýz. V našom prípade by sa mali posledné dve políčka rovnať, keďže aj v systematickom prehľade by mali byť zahrnuté publikácie obsahujúce kvantitatívnu analýzu vo vhodnej forme pre meta analýzu.

Obrázok 1: PRISMA diagram

2.7. Extrakcia a kódovanie dát

Extrakcia dát bude prebiehať na základe nižšie predstavenej formy, ktorá bola voľne inšpirovaná príkladom prezentovaným v Petticrew a Roberts (2006). Posledné tri informácie sú dôležité hlavne pre uskutočnenie meta analýzy. V prípade, ak nebude dostupná informácia o štandardnej odchýlke alebo rozptyle, je možné štandardnú odchýlku jednoducho vypočítať pomocou balíčka meta v programe R. Je potrebné uviesť, že pre meta analýzu sú tieto informácie relevantné pri kontrolnej skupine a pri testovacej skupine s automatickým vstupom. Pre účely meta analýzy bude ako kontrolná skupina braná vždy skupina s opt-in možnosťou, keďže cieľom nášho systematického prehľadu je porovnať tieto dva systémy.

Tabuľka 1: Extrakcia dát

Dáta na extrakciu	Poznámka
<i>Názov štúdie</i>	
<i>Autor štúdie</i>	
<i>Rok publikácie</i>	
<i>Prostredie</i>	Informácia o tom, kde štúdia prebiehala (krajina, región, mesto, spoločnosť).
<i>Čas intervencie</i>	Čas, kedy prebiehala intervencia alebo experiment a nie kedy bola štúdia publikovaná.
<i>Je cieľ štúdie jasne stanovený?</i>	Áno / nie
<i>Cieľ štúdie podľa autorov</i>	
<i>Obsahuje štúdia randomizovanú kontrolovanú štúdiu alebo kvázi experiment?</i>	Áno / nie - Ak nie, tak vyradiť.
<i>Metódy využité v štúdií</i>	Terénny experiment, laboratórny experiment, dotazníkový experiment alebo kvázi experiment.
<i>Obsahuje štúdia aj kontrolnú skupinu?</i>	Áno / nie - Ak nie, tak vyradiť.
<i>Je v rámci kontrolnej skupiny opt-in schéma?</i>	Áno / nie - Ak nie, tak vyradiť.
<i>Počet testovacích skupín</i>	
<i>Spočíva jedna testovacia skupina z automatického vstupu do schém dôchodkového sporenia?</i>	Áno / nie - Ak nie, tak vyradiť.
<i>Intervencia po skupinách</i>	Aká intervencia je v každej z týchto skupín.

<i>Dĺžka intervencií</i>	
<i>Zahrnutie dostatočných údajov na posúdenie platnosti záverov</i>	Ako napríklad štatistické tabuľky.
<i>Veľkosť vzorky</i>	Samostatne aj po skupinách (kontrolná skupina plus testovacie skupiny).
<i>Obsahuje štúdiá výsledky regresnej analýzy?</i>	Áno / nie - Ak nie, tak vyradiť. Ak ide o dôležitú publikáciu, spomenie sa v texte publikácie.
<i>Nameraný efekt po skupinách (celkový počet ľudí v schémach dôchodkového sporenia)</i>	Ak je uvedené číslo, uvedie sa číslo. Ak sú uvedené iba percentá, celkový počet ľudí sa vypočíta pomocou veľkosti vzorky.
<i>Štandardná odchýlka</i>	Ak je táto hodnota dostupná v štúdiu, použije sa hodnota zo štúdie. Ak nie, vypočíta sa pomocou softvéru R.
<i>Doplňujúce údaje</i>	Ďalšie informácie podľa potreby.

2.8. Hodnotenie kvality štúdií

Podľa autorov Petticrew a Roberts (2006) je v kontexte systematického prehľadu dôležité aj určenie, či je niektorá z vybraných štúdií ovplyvnená významným skreslením, pretože to môže mať vplyv na jej váhu pri zostavovaní celkového obrazu. Konkrétne to zahŕňa posúdenie, či je štúdiá reprezentatívna pre širšiu populáciu, či sa čísla v prípade kvantitatívnej štúdie sčítavajú a či túto štúdiu neovplyvnili problémy alebo iné udalosti, ktoré by mohli ovplyvniť interpretáciu jej výsledkov. Výsledky štúdie totiž môžu byť ovplyvnené určitými metodologickými odchýlkami, pričom v mnohých prípadoch sa ukázalo, že tieto odchýlky sú častým zdrojom nadhodnotených odhadov veľkosti vplyvu intervencie, čo má následne vplyv aj na výsledok systematického prehľadu. Pre účely systematických prehľadov sa hodnotenie kvality štúdií často používa aj ako metóda určenia internej validity. To znamená, do akej miery je daná štúdiá bez hlavných metodologických skreslení (ako je napríklad skreslenie výberu, skreslenie odpovede, skreslenie úbytku alebo skreslenie pozorovateľa). Autori taktiež uvádzajú príklady nástrojov vhodných pre hodnotenie kvality štúdií pre systematické prehľady. Keďže však v našom systematickom prehľade budú zahrnuté prevažne kvázi experimentálne štúdie, zvolili sme si nástroj špecificky vytvorený pre tento typ štúdií od Joanna Briggs Institute (2017). Ako väčšina takýchto nástrojov, aj tento bol vytvorený pre štúdie v oblasti zdravotníctva a musel byť preto prispôsobený pre potreby nášho systematického prehľadu. Zahrňuje nasledujúce otázky:

- Je v štúdiu jasné, čo je "príčina" a čo je "následok"?
- Boli účastníci zahrnutí do porovnania opt-in a opt-out schém podobní?
- Boli účastníci zahrnutí do porovnania opt-in a opt-out schém vystavení inej intervencii okrem opt-in a opt-out schém?
- Bola súčasťou štúdie kontrolná skupina?

- Boli výsledky pre účastníkov opt-in a opt-out schém merané rovnakým spôsobom?
- Boli výsledky štúdie merané spoľahlivým spôsobom?
- Bola použitá vhodná štatistická analýza?

2.9. Syntéza dát a reportovanie

Úvodnou súčasťou syntézy dát a správy o zisteniach bude naratívny systematický prehľad literatúry a jeho prezentácia. V prípade všetkých kvantitatívnych údajov prvý autor uskutoční a uvedie opisné štatistiky primárnych štúdií a súhrnné kľúčové štatistiky, ktoré sú v rámci týchto štúdií k dispozícii. Bude uskutočnená aj meta analýza prostredníctvom softvéru R a balíčkov meta a metafor, bude preskúmaná heterogenita a analyzovaný a prezentovaný efekt týchto štúdií jednotlivo a agregovane pomocou tzv. forest plot.⁸ Bude preskúmané aj publikačné skreslenie a výsledky budú následne predstavené pomocou tzv. funnel plot.⁹

Dôležitou súčasťou tejto analýzy bude aj analýza podskupín. Tá totiž podľa Higgins et al. (2022) umožňuje odpovedať na špecifické otázky týkajúce sa konkrétnych skupín účastníkov, typov intervencií alebo typov štúdií. Vďaka nej budeme vedieť identifikovať, ako participáciu ovplyvňujú rôzne faktory a charakteristiky. To môže zahŕňať vek či pohlavie účastníkov, geografickú polohu, ale tiež to, či schéma funguje na úrovni zamestnanca alebo jednotlivca. Počas systematického prehľadu preto zároveň identifikujeme faktory, ktoré by mohli mať vplyv na participáciu a na ich základe uskutočníme analýzu podskupín.

⁸ Podľa StatsDirect sa heterogenita v meta analýze vzťahuje na rozdiely vo výsledkoch medzi jednotlivými štúdiami. Forest plot (alebo tiež stromový graf) je podľa Wang Fegerland (2015) základným nástrojom na zhrnutie informácií o jednotlivých štúdiách, vizuálne naznačuje mieru heterogenity štúdií a zobrazuje odhadovaný spoločný účinok, a to všetko na jednom obrázku.

⁹ Podľa Cochrane Handbook je funnel plot (alebo tiež lieviový graf) jednoduchý rozptylový graf odhadov intervenčného účinku z jednotlivých štúdií v porovnaní s určitou mierou veľkosti alebo presnosti každej štúdie. Podobne ako v prípade lesných grafov sa na vodorovnej osi zvyčajne nachádzajú odhady účinkov, a teda na zvislej osi sa zvyčajne nachádza miera veľkosti štúdie.

3. Diskusia

Tento protokol predstavil podmienky, na základe ktorých bude uskutočnený systematický prehľad s meta analýzou sústredený na automatický vstup do schém dôchodkového sporenia a jeho vplyv na participáciu oproti opt-in schémam. Ide o oblasť, v ktorej bolo uskutočnené dostatočné množstvo výskumu, ale zároveň doposiaľ nebol syntetizovaný do jedného prehľadu. Potreba tejto syntézy spočíva hlavne v tom, že doterajší výskum sa často sústredil na rôzne skupiny jednotlivcov, ako napríklad zamestnanci jednej spoločnosti (García a Vila, 2018), nízko príjmoví jednotlivci (Bucher-Koenen et al., 2020) alebo jednotlivci trpiaci úzkosťou (Gambetti et al., 2022). Okrem toho boli tieto štúdie realizované v rôznych krajinách a podobný výskum doposiaľ nebol uskutočnený na Slovensku. Pre dopracovanie sa k všeobecne platným záverom je preto potrebné uskutočniť systematický prehľad literatúry v tejto oblasti. Je však nutné poukázať aj na to, že k takýmto záverom sa nemusí byť možné dopracovať v prípade, ak bude zistená heterogenita alebo publikačné skreslenie. Tento protokol zároveň poskytuje potrebný rámec pre vytvorenie systematického prehľadu s meta analýzou, pomáha zaistiť jeho objektivitu a zamedzuje skresleniu a predpojatosti pri jeho tvorbe.

Použitá literatúra

Beshears, J., Choi, J. J., Laibson, D., Madrian, B. C. (2006): The Importance of Default Options for Retirement Savings Outcomes: Evidence from the United States, Working paper, National Bureau of Economic Research

Bronchetti, E. T., Dee, T. S., Huffman, D. B., Magenheim, E. (2013): When a Nudge Isn't Enough: Defaults and Saving Among Low-Income Tax Filers, *National Tax Journal*, Volume 66, Number 3

Bucher-Koenen, T., Wallossek, L., Winter, J. (2020): Opt-in or Opt-out? The Effect of Defaults on Public Pension Enrollment, Working paper, Leibnitz Centre for European Economic Research

Chapman, K. (2021): Characteristics of Systematic Reviews in the Social Sciences, *The Journal of Academic Librarianship*, Volume 47, Number 5

Cook, T. D. (1979): *Quasi-Experimentation: Design & Analysis Issues for Field Setting*, Houghton Mifflin, ISBN: 9780395307908

Gambetti, E., Zucchelli, M. M., Nori, R. (2022): Default Rules in Investment Decision-Making: Trait Anxiety and Decision-Making Styles, *Financial Innovation*, Volume 8, Number 23

García, J. M. & Vila, J. (2018): Nudging Long-Term Saving: The Ahorra+ Program, *Journal of Behavioral Economics for Policy*, Volume 2, Number 2

Gusenbauer, M. & Haddaway, N. R. (2019): Which Academic Search Systems are Suitable for Systematic Reviews or Meta-Analyses? Evaluating Retrieval Qualities of Google Scholar, PubMed and 26 Other Resources, *Research Synthesis Methods*, Volume 11, Number 2

Higgins, J., Thomas, J., Chandler, J., Cumpston, M., Li, T., Page, M., Welch, V. (2022): *Cochrane Handbook for Systematic Reviews of Interventions*, Cochrane Collaboration, ISBN: 9781119536628

Joanna Briggs Institute (2017): Checklist for Quasi-Experimental Studies (Non-Randomized Experimental Studies), The Joanna Briggs Institute Critical Appraisal Tools for Use in JBI Systematic Reviews

Nahotko, M. (2008): Some Types of Grey Literature: A Polish Context, Ninth International Conference on Grey Literature, Grey Foundations in Information Landscape

Nair, A. S. (2019): Publication Bias: Importance of Studies with Negative Results, *Indian Journal of Anaesthesia*, Volume 63, Number 6

Ódor, Ľ. & Povala, P. (2020): Sporiteľ na prvom mieste: Ako zreformovať druhý dôchodkový pilier na Slovensku, Working paper, National Bank of Slovakia

Petticrew, M. & Roberts, H. (2006): *Systematic Reviews in the Social Sciences: A Practical Guide*, Blackwell Publishing, ISBN: 9781405121101

Rizman, T. (2017): Kto (ne)vstupuje do druhého piliera: Analýza nových sporiteľov v druhom pilieri, Policy brief, Institute for Financial Policy

Singh, N. U., Pampi, P., Pankaj, K. S., Bagish, K., Aniruddha, R. (2020): Manual on Advanced Research Methodology for the Social Sciences, Working paper, Indian Council of Agricultural Research

StatsDirect: Heterogeneity in Meta analysis, Online article

Wampold, B., Ahn, H., Kim, D. (2012): Meta-Analysis in the Social Sciences, Asia Pacific Education Review, Volume 1, Number 1

Wang Fegerland, M. (2015): Research in Medicinal and Biological Sciences: Evidence-Based Medicine and Systematic Reviews, Academic Press, ISBN: 9780127999432

Zohuri, B. & Moghaddam, M. (2017): Business Resilience System (BRS): Driven Through Boolean, Fuzzy Logics and Cloud Computation, Galaxy Advanced Engineering, ISBN: 9783319534169